
SAJTÓKÖZLEMÉNY

A romák második világháború alatti üldöztetéséről a mai napig kevesen tudnak Európában és még kevesebb helyen oktatják. Habár az áldozatok száma vita tárgyát képezi, a tények világosak: a romák a náci rendszer célpontjai voltak, szisztematikus és teljes megsemmisítésre ítéelve. Sokakat deportáltak, kizsákmányoltak, megöltek koncentrációs táborokban. Sokan betegségek, az éhhalál, vagy kivégzés áldozatai lettek. A háború végeztével új, évtizedek óta tartó küzdelem indult a roma népiért hivatalos elismeréséért, az arról való megemlékezésért, valamint a kompenzációért és kárpótlásért.

Még kevésbé kutatott és ismert a romák ellenállásának története a holokauszt alatt, mely folyamatosan, mind egyéni, mind kollektív szinten, szervezett formában is megvalósult. A legfigyelemreméltóbb ellenállási kísérlet 1944. május 16-án történt, amikor az Auschwitz II-Birkenau területén lévő „cigány lágert” rabjai fellázadtak az SS tisztek ellen, akik a gázkamrába akarták terelni őket. A lázadást követően a rabok felét más koncentrációs táborokba szállították, majd amikor a „cigány lágert” 1944. augusztus 2-ről 3-ra virradó éjjel végül likvidálták, közel 3000 roma esett áldozatul.

Ezen tények ismeretében a Tom Lantos Intézet (TLI) az utóbbi években irányadó roma szervezetekhez és szakemberekhez csatlakozva kötelezettséget vállalt és erőfeszítéseket tett a roma ellenállás, és kifejezetten a május 16-i emléknap elismerésének kivívásáért.

A ternYpe Nemzetközi Roma Ifjúsági Hálózattal, és a La Voix des Rroms párizsi civil szervezettel közösen a TLI a mai napon egy két éves kutatási projektet indít. A projekt célja a romák ellenállásának feltérképezése a holokauszt kontextusában, hogy ezzel tájékoztasson, növelje a tudatosságot a témával, és a roma genocídiummal kapcsolatosan, és hogy hivatalos megemlékezést kezdeményezzen. Meggyőződésünk, hogy az állam és a társadalmi felelősség felvállalása teremti meg az alapot a párbeszéd és a megbékélés számára.

A projekt megvalósulását a Nemzetközi Holokauszt Emlékezési Szövetség (International Holocaust Remembrance Alliance) támogatja.

1944 május 16.-ról Európa több városában, többek között Budapesten és Párizsban is megemlékeznek, ahol a TLI partner szervezetei változatos és érdekes programokkal készülnek. További információt a budapesti programokról [itt](#), a párizsi programokról [itt](#) található.

További információ:

Daróczi Anna

[Tom Lantos Institute](#)

a.daroczi@tomlantosinstitute.hu

+3612090024